

Riktlinjer för investeringar Marks kommun

Dokumenttyp Riktlinje	Fastställd av Kommunstyrelsen	Beslutsdatum 2021-06-16, KS § 128/2021	Giltig till Tillsvidare, ses över var fjärde år
Dokumentansvarig Ekonomienheten	Gäller för Marks kommun	Granskad/ reviderad	Diariennr. KS 2021-322

1. Inledning

En investering är en kapitalsatsning som får konsekvenser under en längre tid och som görs i syfte att skapa en framtida nytta för kommunens verksamheter.

Syftet med Riktlinjer för investeringar Marks kommun är att skapa en funktionell och effektiv hantering av kommunens investeringar för att få ett effektivt resursutnyttjande och en rättvisande redovisning. Riktlinjerna ska ses som en ram för handläggning, beslutsfattande och redovisning av investeringar.

Riktlinjerna följer lagen om kommunal bokföring och redovisning samt normeringar om god redovisningssed enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR).

2. Vad är en investering

Med investering menas anskaffning (inköp eller uppförande) av tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, så kallade anläggningstillgångar. Med stadigvarande bruk menas en period på minst tre år, i de flesta fall betydligt längre än så. Kommunen ska ha kontroll över tillgången och det är sannolikt att den ger ekonomiska fördelar¹ eller framtida servicepotential² till kommunen.

Orsaken till investeringar kan vara expansion, reinvestering, effektivisering eller miljömässiga krav. Expansion eller nyinvesteringar görs för att öka kapaciteten. Reinvesteringar ersätter befintliga resurser för att bibehålla kapaciteten. Rationaliseringar görs för att effektivisera och sänka kostnader och miljömässiga investeringar för att klara miljökrav.

Grundprincipen är att en investering bedöms och prioriteras utifrån de ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter den beräknas ge upphov till under sin livstid. Nyttan ställs i relation till kostnader och prioriteras mot andra ekonomiska engagemang. Större investeringar måste också bedömas och prioriteras med hänsyn till hur investeringen ska finansieras och hur investeringen påverkar de av fullmäktige långsiktigt uppställda målen för god ekonomisk hushållning. Investeringar av principiell karaktär eller allmänt intresse kan vara av väsentligt större betydelse än vad som avspeglas i den ekonomiska omfattningen och måste bedömas med hänsyn till påverkan på organisation och verksamhetens inriktning.

¹ Ekonomiska fördelar definieras som intäkter eller kostnadsbesparingar.

² Med servicepotential menas att tillgången bidrar till att kommunen kan nå de mål som fastlagts.

3. Roll- och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer och fördelar kommunens totala investeringsbudget för de nästkommande 4 åren. Investeringarna sker antingen inom en årligt återkommande ram eller som ett anslagsbundet projekt. Kommunfullmäktige beslutar om enskilda projekt av principiell betydelse. Det kan bland annat vara projekt som beräknas överstiga 10 mnkr i investeringsutgift men även mindre projekt av stort allmänt intresse eller av principiell karaktär. Investeringar under 10 mnkr hanteras inom nämndernas ramar och inte som ett eget projekt.

Kommunfullmäktige beslutar om överföring av investeringsanslag mellan åren. Överföring sker genom begäran om ombudgetering per större projekt.

Kommunfullmäktige beslutar om utökning av investeringsram för större projekt och omdisponering av medel till andra investeringsåtgärder.

Färdigställda projekt som anslagsbundits av kommunfullmäktige slutredovisas alltid till kommunfullmäktige. Mindre prognostiserade avvikelser i pågående projekt återrapporteras i samband med ordinarie uppföljningar medan väsentliga avvikelser återrapporteras skyndsamt. Mindre avvikelser är i sammanhanget förändringar under 5 mnkr eller max 10 procent av budgeten medan väsentliga beloppsmässiga förändringar avser belopp över 5 mnkr eller avvikelser över 10 procent av budget. Att en beställare inte är nöjd med projektets resultat räknas som en väsentlig avvikelse.

3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska årligen utarbeta en investeringsplan för den kommande 4-årsperioden. Planen kan även beakta projekt inom perioden år 4 – 10, sådana projekt är av naturlig anledning ej planerade i detalj. Investeringsplanen bygger på nämndernas investeringsplaner men begränsas till 200 mnkr i total genomsnittlig utgift för skattefinansierad verksamhet över en 8 års period. Begränsningen syftar till att bibehålla kommunens relativa finansiella styrka jämfört med övriga kommuner.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att investeringsbudgeten följs varför utförare och nämnder följer upp utfall och rapporterar status i samband med våra tertialvisa uppföljningar. Om kommunstyrelsen önskar följs projekt av principiell betydelse upp i samband med månatliga finansiella rapporteringar.

Mindre prognostiserade avvikelser i pågående projekt återrapporteras i samband med ordinarie uppföljningar medan väsentliga avvikelser återrapporteras skyndsamt. Mindre avvikelser är i sammanhanget

förändringar under 5 mnkr eller max 10 procent av budgeten medan väsentliga beloppsmässiga förändringar avser belopp över 5 mnkr eller avvikelser över 10 procent av budget. Att en beställare inte är nöjd med projektets resultat räknas som en väsentlig avvikelse.

Kommunstyrelsen beslutar genom arbetsutskottet om vilka projekt med förstudie som planeras och prioriteras in i investeringsplanen och när projektering av projektet kan påbörjas.

Kommunstyrelsen beslutar om byggstart av projekten.

Kommunstyrelsen ansvarar om upphandling inom enskilda projekt med budget överstigande 10 mnkr.

3.3 Teknik- och servicenämnden

Teknik- och servicenämnden är kommunens utförarorganisation för investeringsprojekt. De tar årligen fram ett förslag på investeringsplan och ansvarar för att behov av investeringar i fastigheter samordnas och infogas i den årliga lokalförsörjningsplanen. Planen agerar projektbank för lokalprojekt i kommunstyrelsens arbete med att ta fram investeringsplan i budgetprocessen.

Teknik- och servicenämnden projektleder och driver projekt från förstudiefas till slutredovisning i tät dialog med initierande nämnd/beställare och övriga intressenter.

Teknik- och servicenämnden ansvarar även för sina egna investeringsramar och projekt såväl inom skatte- som taxefinansierad verksamhet. Nämnden ansvarar för kommunens taxefinansierade verksamhet vilka följer samma grundläggande principer som de för skattefinansierad verksamhet.

Nämnden verkar för att beslutad budget och mål med investeringarna uppfylls och rapporterar status för investeringar i samband med kommunens ordinarie uppföljningar eller om kommunstyrelsen beslutat så i samband med månatliga finansiella rapporteringar.

3.4 Övriga nämnder

Nämnder ska årligen utarbeta en investeringsplan för den kommande fyraårsperioden där de planerar sin egen investeringsram som främst avser inventarier. Lokalbehov presenteras för teknik- och servicenämnden som ansvarar för förvaltningen av våra lokaler. I investeringsprocessen nedan agerar nämnderna initierande/beställande nämnd. Om investeringen berör flera nämnder ska samråd mellan dem ske i planeringsstadiet.

Nämnder ansvarar för att investeringar genomförs inom givna budgetramar. Nämnden ansvarar också för att ökade kapitalkostnader och övriga driftskostnader ryms inom beslutad driftbudget.

3.5 Förvaltningschef

Förvaltningschef ansvarar för att löpande följa upp enskilda projekt där nämnden är intressent. Uppföljning sker vad gäller ekonomi, genomförande och tidsplanering. Avvikelser mot investeringsbudget rapporteras skyndsamt till nämnd.

4. Investeringsprocess

I Marks kommun ska investeringsprocessen kännetecknas av öppenhet, noggrannhet, transparens och god framförhållning.

Kommunfullmäktiges tilldelade ramar disponeras av respektive nämnd, för investeringsprojekt gäller nedanstående.

Ett investeringsprojekt föds genom att en genomförd förstudie visar på en kostnadseffektiv och genomförbar lösning på det uppkomna behovet. Förstudien beslutas av initierande nämnd som med stöd av utföraren föreslår projektets syfte och omfattning till ksau, förstudien innehåller alltid en första kalkyl för såväl investeringsbudget som effekter på framtida driftkostnader. Förstudien ska även innehålla en beskrivning av projektets påverkan för kommunens mål om god ekonomisk hushållning, förslag på entreprenadform och fortsatt tidplan.

Ksau planerar och prioriterar in projekten i investeringsplanen som fastställs av kommunfullmäktige i kommunens budget.

När ett projekt närmar sig beslutade genomförandeperiod begär utföraren hos ksau att få starta projektering av projektet i syfte att ta reda på mer information kring projektets genomförbarhet givet uppgifterna i förstudien. Utfallet av projekteringen framgår i utförarens begäran om byggstart som beslutas av kommunstyrelsen i normalfall. I projekt av stort allmänt intresse eller av principiell karaktär startar beslut i kommunfullmäktige entreprenadfasen för projektet.

När projektet slutbesiktigats tas anläggningen i anspråk och erfarenhetsutbyte sker mellan projektets involverade parter. Anläggningen övergår därefter till förvaltningsstadium och kompletta systemhandlingar, protokoll och driftinstruktioner överlämnas till brukaren av anläggningen och/eller teknisk förvaltare.

Utföraren slutredovisar projektet i samband med närmast följande delårsrapport eller årsrapport. Nedan följer en grundmodell över processen som givetvis inte omfattar alla tänkbara situationer som kan uppstå men fungerar som ett stöd i det praktiska arbetet med investeringsprojekt.

	Förstudiefas	Gründ	Projekteringsfas	Gründ	Entreprenadfas	Gründ	Avslutningsfas
A K T I V I T E T	Behovsanalys Presentation av behov för utförare Utförare studerar olika alternativ Förstudie görs innehållande en första kalkyl och tänkbara lösningsförslag Förstudien beskriver projektets påverkan på kommunens verksamhetsmål och ger förslag på entreprenadform för projektering/entreprenad	Initierande nämnd beslutar om åtgärdsförslag i förstudien. Beslutet ska beakta hurvida nämnden kan finansiera drifteffekter inom befintlig ram.	Före projektering görs avstämning mellan utförare och initierande nämnd för uppdatering och utveckling av projektet. Framtagande av upphandlingsdokument	Utförande nämnd ansöker hos kommunstyrelsen om beslut för byggstart.	Projektet leds av utföraren fram till slutbesiktning. Vägval som görs dokumenteras och ska rymmas inom projektets budget. Efter godkänd besiktning lämnas projektet över till förvaltningsstadiet. Projektet aktiveras i balansräkningen vid i anspråktagande.		Efter genomfört projekt slutredovisar utföraren projektet. Erfarenhetsöverföring görs mellan involverade parter Utföraren slutredovisar projektet i samband med kommande delårs- eller årsrapport.
A N S V A R I G	Initierande/beställande nämnd Utförande nämnd Delaktig nämnd	Om förstudien gett en bra lösning på behovet skickar initierande nämnd förslaget vidare till KSAU.	Projektering involverar såväl initierande och utförande nämnd. Omfattning, byggtid och utgift är avstämningspunkter mellan utförare och initierande nämnd. KSAU informeras vid awikelser mot tidigare plan. Kommunstyrelsen hanterar upphandling av enskilda större projekt	Initierande nämnd får ansökan för kännedom. Kommunstyrelsen beslutar om byggstart och hur uppföljning av projektet ska ske.	Utförare ansvarar för projektet fram till slutbesiktning. Sedan övergår ansvaret till förvaltare och beställare av projektet.	Efter godkänd besiktning lämnas projektet till förvaltningsstadiet och ianspråktagande. Systemhandlingar överlämnas	Initierande nämnd ansvarar tillsammans med förvaltare för att tillgången förvaltas enligt systemhandlingar och instruktioner.
B E S L U T	Initierande nämnd beställer förstudie. Utförande nämnd fastställer förstudie och överlämnar den till initierande nämnd.	KSAU prioriterar om projektet rymms i förslag till kommande investeringsbudget. KSAU beslutar om start av projektering samtidigt eller senare.	KSAU beslutar om start av projektering. Utförande nämnd tar fram systemhandlingar, kalkyl för beslut och bygglovsansökan som underlag för beslut om byggstart.	Kommunfullmäktige beslutar om ny budget vid behov.	Om awikelser uppstår under genomförandefasen rapporterar utföraren dessa till kommunstyrelsen.		Slutredovisning sker till kommunfullmäktige.
Ö V R I G T	Allt arbete i denna fas är driftkostnad vilken debiteras initierande nämnd. Förstudie ska alltid innehålla en första kalkylerad effekt på beställarens driftkostnad efter genomfört projekt.	Förstudie klar 6 mån före budgetbeslut hanteras i aktuellt års process.	Projekteringsutgifter belastar investeringsprojektet om inte arbetet avbryts/avslutas då kostnadsförs utgifterna.	Förväntad ev ökad driftkostnad hanteras senast i detta skede men helst före start av projektering eller när projektet läggs till i investeringsplanen.	Före ianspråktagande dialogiserar TSF ny hyresnivå till hyresgästerna. Vid awikelse mot tidigare kalkyler förklaras skillnaderna särskilt.		Projektet avslutas med verkställande av beslutad justering av initierande nämnds driftbudget.

Processbeskrivning för investeringsprojekt i Marks kommun

5. Redovisning och värdering

5.1 Kriterier för investering i anläggningstillgång

I Marks kommun gäller följande kriterier för att ett inköp ska klassificeras som investering i anläggningstillgång:

- Anläggningstillgången är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.
- Anläggningstillgången har en bedömd livslängd på minst tre år
- Värdet på anläggningstillgången är minst två prisbasbelopp exklusive moms.

Vid anskaffning av flera inventarier med ett naturligt samband eller där inköpet ingår i en större inventarieinvestering görs bedömningen av beloppsgräns utifrån det sammanlagda anskaffningsvärdet. Det kan till exempel gälla inköp av möbler till ett antal klassrum inom grundskolan. Alla inventarier med en nyttjandeperiod över tre år betraktas då som en investering även om varje enskild inventarie kostar mindre än två prisbasbelopp. Detsamma kan gälla inventarier som har ett funktionellt samband och som köpts in för att användas tillsammans som en enhet.

Ett undantag från beloppskriteriet avser förvärv av mark. Om mark köps in i syfte att inneha för stadigvarande bruk så redovisas marken som markreserv även om värdet är lägre än två prisbasbelopp. Om inköpet görs med avsikt att sälja marken inom ett år bokförs inköpet i stället som omsättningstillgång. Mark som är bokförd som anläggningstillgång och som ska säljas omklassificeras till omsättningstillgång eftersom syftet inte längre är innehav för stadigvarande bruk.

Inköp som inte uppfyller kriterierna för att vara en anläggningstillgång, till exempel vad gäller beloppsgräns eller bedömd livslängd, ska kostnadsföras i samband med anskaffningen. Datorer och IT-utrustning till enskilda arbetsplatser kostnadsföras alltid i sin helhet i samband med inköpstillfället. Även löpande utbyte av inventarier ska kostnadsföras om beloppet understiger två prisbasbelopp.

5.2 Materiell anläggningstillgång

Med materiell anläggningstillgång avses en fysisk tillgång som kommunen äger och som ger ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden. Exempel på materiella anläggningstillgångar är fastigheter, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier.

Anskaffningsvärde

Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång utgörs av utgifterna för att köpa in tillgången eller att tillverka den. För en tillgång som köps in ingår inköpspriset men även utgifter som är direkt

Dokumenttyp Riktlinje	Fastställd av Kommunstyrelsen	Beslutsdatum 2021-06-16, KS § 128/2021	Giltig till Tillsvidare, ses över var fjärde år
Dokumentansvarig Ekonomienheten	Gäller för Marks kommun	Granskad/ reviderad	Diariennr. KS 2021-322

hänförliga till inköpet. Med direkt hänförliga menas sådana utgifter som krävs för att få tillgången på plats och i skick att nyttjas.

Anskaffningsvärdet för en tillverkad anläggningstillgång utgörs av kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången samt en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader. Lön inklusive PO fås tas med för nedlagd tid liksom kostnad för användning av egna maskiner.

Exempel på utgifter som kan ingå för en materiell anläggningstillgång, förutsatt att de är direkt hänförliga till förvärvet, är:

- iordningställande av plats eller område för installation,
- leverans och hantering,
- installation,
- konsulttjänster såsom arkitekt-, ingenjör- och juristtjänster,
- lagfart,
- återställningsutgifter, dvs rivning och sanering, som uppfyller kriterierna för avsättning. RKR har gjort en förtydligande information som beskriver när utgifter för rivning och sanering kan aktiveras som anläggningstillgång.

Exempel på utgifter som inte ska ingå i anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång är:

- administration och andra allmänna omkostnader såvida de inte är direkt hänförliga till förvärvet eller produktionen,
- utbildningskostnader
- kostnader för provkörning och intrimning,
- hyra av moduler/baracker där verksamheten bedrivs under byggtiden,
- rivning, sanering eller utrangering av egna tillgångar som tidigare använts i den egna verksamheten.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för befintlig materiell anläggningstillgång ska läggas till anskaffningsvärdet om det förbättrar tillgångens prestanda och/eller servicepotential. Exempel på tillkommande utgifter är om- och tillbyggnad av fastighet. Alla andra tillkommande utgifter ska redovisas som driftkostnader i den period då de uppkommer.

Förbättringsutgifter i annans fastighet kan aktiveras om de är värdehöjande. Marks kommun är restriktiv med att aktivera denna typ av utgifter om inte kommunen har möjlighet att kontrollera inventarien, till exempel att den kan tas med när man lämnar fastigheten. Är fastigheten avsedd att nyttjas under kortare tid än tre år ska förbättringsutgifterna kostnadsföras direkt.

Reparation och underhåll

Utgifter för reparation och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att behålla eller återställa tillgångens egenskaper ska redovisas som en driftkostnad den period de uppkommer. Detta ska dock inte förväxlas med komponenter i en anläggningstillgång. För byggnader och större tekniska anläggningar som komponentredovisas ska underhåll istället redovisas som en investeringsutgift, se komponentredovisning.

Komponentredovisning

Materiella anläggningstillgångar som består av olika delar med betydande värde och där delarnas förbrukning och nyttjandetid avsevärt skiljer sig åt ska komponentredovisas. Det innebär att anläggningstillgångens olika delar redovisas som delkomponenter med olika avskrivningstid. När en komponent ersätts så betraktas detta som en ersättningsinvestering som skrivs av utifrån den aktuella komponentens förväntade nyttjandetid. Den utbytta enheten ska uträngöras från balansräkningen. Eventuellt kvarvarande bokfört värde kostnadsförs. Exempel på tillgångar som kan bli föremål för komponentredovisning är byggnader, gator och vägar samt större tekniska anläggningar såsom vatten- och avloppsanläggningar.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag som kommunen får i utbyte mot att genomföra vissa investeringar ska hanteras på särskilt sätt när bidraget kommer från en offentlig part. Ett offentligt bidrag intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. För att periodisera bidraget över nyttjandetiden ska bidraget bokföras som en skuld i balansräkningen och i takt med att tillgången skrivs av upplöses skulden i balansräkningen och intäktsförs hos den verksamhet som har investeringskostnaden.

Om investeringsbidraget inte är ett offentligt bidrag utan kommer från exempelvis en privat aktör så får det inte periodiseras över investeringens nyttjandetid utan intäktsförs i sin helhet när de ekonomiska fördelarna tillgodogörs kommunen.

5.3 Immateriell anläggningstillgång

Med immateriell tillgång avses en identifierbar, icke fysisk tillgång. En immateriell tillgång är en resurs som kommunen har kontroll över och som förväntas ge framtida ekonomiska fördelar som kommer kommunen till del. Tillgången måste vara avskiljbar, det vill säga det ska gå att sälja, överlåta, licensiera, hyra ut eller byta den. En viss försiktighet gäller vid aktivering av immateriell tillgång jämfört med materiell tillgång eftersom det alltid krävs framtida ekonomiska fördelar. Utgifter som enbart ger upphov till ökad servicepotential ska inte redovisas som immateriell tillgång. Exempel på immateriella

anläggningstillgångar är licensrättigheter, patent, licenser i IT-system och egenutvecklade IT-program.

Anskaffningsvärde immateriell tillgång

Anskaffningsvärdet för immateriella tillgångar utgörs av utgifter för att förvärva tillgången eller för att tillverka den. För en förvärvad tillgång ingår även direkt hänförliga kostnader. Dock måste tillgången uppfylla kriterierna för att klassificeras som immateriell tillgång för att utgifter ska kunna räknas med i anskaffningsvärdet. Utgifter som har kostnadsförts tidigare räkenskapsår får inte ingå i anskaffningsvärdet. Utgifter för forskning får inte heller tas upp.

Exempel på utgifter som inte får tas upp som immateriella anläggningstillgångar och som alltid ska redovisas som kostnad är:

- internt utarbetade varumärken, utgivningsrätter för tidningar och publikationer, kundregister och liknande poster,
- etablering av verksamheter, utgifter för att bilda en ny juridisk person eller utgifter för att lansera nya produkter eller processer,
- utbildning
- reklam och informationsåtgärder,
- omlokalisering eller omorganisation av delar av verksamheten,
- upprättande av översikts- och detaljplan.

Exempel IT-investering

IT-investeringar kan bestå av flera olika delar såsom hårdvara, programvara, konsultinsatser, egen arbetstid och utbildning av användare mm. De olika typerna av utgifter som uppstår vid IT-investeringar innebär att de måste redovisas på olika sätt, en del kan redovisas som investering medan andra delar ska redovisas som driftkostnader.

Investeringar i programvara/system ska redovisas som en immateriell anläggningstillgång medan investering i hårdvara ska redovisas som materiell anläggningstillgång med undantag för datorer och IT-utrustning till enskilda arbetsplatser som alltid kostnadsförs. Vissa utgifter till exempel utbildning ska redovisas som driftkostnad.

För att få redovisa utgifter i ett IT-projekt som investering krävs att man kan visa att den immateriella tillgången kommer att ge direkta ekonomiska fördelar i form av lägre kostnader eller högre intäkter.

Interna kostnader i samband med ett IT-investeringsprojekt ska redovisas som driftkostnader och inte som investering. IT-projekt ska budgeteras med både investeringsmedel och driftmedel så att egen personal kan redovisas på driftprojekt.

6. Avskrivningar och internränta

6.1 Avskrivningar

Avskrivningar används för att fördela utgiften för en tillgång över tillgångens nyttjandeperiod. Syftet är att ge en rättvisande bild av tillgångens förbrukning för respektive redovisningsperiod. Eventuellt restvärde ska inte utgöra underlag för avskrivning. Avskrivningen ska göras från den tidpunkt tillgången tas i anspråk. Det innebär att första avskrivningen görs månaden efter att anläggningstillgången tagits i bruk. Avskrivningen kostnadsförs i de verksamheter som nyttjar anläggningstillgången.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning och efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Bedömning av avskrivningstid görs av personal med kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonom. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar ska avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras. Vid tveksamheter sker samråd med redovisningschef och/eller ekonomichef.

För tillgångar med ett bestående värde görs ingen avskrivning. Exempel på sådana tillgångar är mark och viss typ av konst. Mark förutsätts ha en obegränsad nyttjandeperiod och ett bestående värde. Om en fastighet som förvärfvas består av både mark och byggnad fördelas inköpsvärdet på mark och byggnad genom proportionering utifrån till exempel taxeringsvärdet eller råmarkspris. Även lagfartskostnad ska fördelas på mark och byggnad.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivning tillämpas från och med år 2016 för alla nya investeringar och infördes från och med 2017 för befintliga anläggningstillgångar. Viktiga delar/komponenter i anläggningstillgångar kan behöva ersättas men med olika tidsintervall och har olika avskrivningstider. Det kan till exempel gälla tak i en byggnad, installationer som hissar, ventilation och liknande. Eventuellt kvarvarande värde på den komponent som ersätts ska bokas som en kostnad i samband med utbytet.

De vanligaste tillämpade avskrivningstiderna är:

Tillgång	År
Fastigheter:	
<i>Byggnader, komponenter:</i>	
Installationer (el, värme, ventilation, mm)	25
Stomme	50
Yttertak, fasad, fönster	35
Markanläggning	20
Övrigt (dörrar, målning, in- och utvändiga ytskikt, vitvaror, kyla)	15
Gator och vägar:	
<i>Gator och vägar komponenter:</i>	
Väggkropp	50
Vägutrustning	20
Stödmur, kantsten, etc.	30
<i>Slitlagret på gatan/vägen olika per typ av gata:</i>	
Genomfartsväg	10
Matargata	15
Villagata	25
Cirkulationsplats	5
GCM-väg	20
Övrigt:	
<i>Vattenledningar:</i>	
Från och med 2008	75
Till och med 2007	50
Bilar, maskiner och inventarier	5-15
Större systems program/licenser	3-5

6.2 Internränta

Utöver avskrivningskostnader belastas investeringar i anläggningstillgångar med en internränta. Räntan påförs de verksamheter som nyttjar anläggningstillgångarna. Internräntan kan betraktas som det pris kommunen får "betala" för att avstå från att placera likvida medel, som annars skulle kunna ge avkastning. Räntan beräknas på det bokförda värdet, det vill säga anskaffningsvärde minus avskrivningar och börjar räknas från när tillgången tas i anspråk.

Tillgångar som bedöms ha ett bestående värde och inte skrivs av, som till exempel mark, påförs enbart internränta. Nivån på internränta fastställs årligen av fullmäktige i samband med beslut om budget

7. Nedskrivning och utrangering

7.1 Nedskrivning

En anläggningstillgång som varaktigt minskar i värde eller inte längre används ska skrivas ned. Motsvarande ska en nedskrivning återföras om det inte längre finns skäl för den. Om det på balansdagen (delårsbokslut eller årsbokslut) finns indikationer på att en tillgång minskat i värde görs en prövning av värdet. Indikationer kan vara att den inte används och beslut har fattats om att avveckla tillgången, att förutsättningarna har ändrats så att den inte längre är användbar enligt ursprungligt ändamål eller att den har fått skador som minskar dess värde. Beräknat återvinningsvärde jämförs med redovisat värde och om redovisat värde är högre så görs en nedskrivning. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

När en tillgång skrivits ned ska framtida avskrivningar anpassas så att det nya redovisade värdet, efter avdrag för eventuellt restvärde, fördelas över tillgångens återstående nyttjandeperiod.

Om en tidigare nedskrivning, helt eller delvis, inte längre är motiverad, ska en återföring av en nedskrivning omedelbart redovisas i resultaträkningen. En återföring av en tidigare nedskrivning får dock inte leda till att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats (efter avskrivningar) om ingen nedskrivning hade gjorts.

7.2 Utrangering och avyttring

När en materiell tillgång avyttrats eller tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida försäljning ska den inte längre redovisas som en tillgång. Vinst eller förlust vid utrangeringen eller försäljningen beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och eventuellt belopp som avyttringen ger. Detta gäller även utrangeringar av tillgångar som förstörts vid brand, blivit stulna eller på annat sätt förstörts. Tillgången ska tas bort ur kommunens anläggningsreskontra vilket innebär att det kvarvarande bokförda värdet på tillgången kommer att redovisas som en driftkostnad i den verksamhet som nyttjat tillgången.

Bilaga

Klassificering av anläggningstillgångar Marks kommun

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar:

Konto	Benämning	Beskrivning
102	Förvärvade immateriella anläggningstillgångar	På kontot redovisas utgifter för programvarulicenser, upphovsrättigheter, hyresrättigheter, servitut och andra typer av rättigheter

Investeringar i materiella anläggningstillgångar:

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Konto	Benämning	Beskrivning
111	Markreserv	På kontot redovisas anskaffningsvärdet för kommunens markreserv inklusive bebyggda fastigheter och saneringsfastigheter av enklare typ
1112	Reglerings- och saneringsfastigheter	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
112	Verksamhetsfastigheter	Med verksamhetsfastigheter avses anläggningar där kommunen bedriver annan service än affärsverksamhet, till exempel förvaltningshus, skolor, förskolor, äldreboenden och fritidsanläggningar (t ex konstgräsplaner, motions- och elljusspår)
113	Fastigheter för affärsverksamhet	Med affärsverksamhet avses anläggningar som vattenverk, renhållningsverk, fjärrvärmeverk, elverk, hamnar med mera
1133	Camping	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
1136x	Va-försörjning	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
1137x	Avfall	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
114	Publika fastigheter	Med publika fastigheter avses anläggningar för allmänt offentligt bruk som gator, vägar och parker

115	Övriga fastigheter	På detta konto redovisas anskaffningsvärdet för fastigheter som i första hand inte riktar sig till kommunens egen verksamhet till exempel hyresfastigheter, industrifastigheter, tomträttsmark och skogsmark
117	Pågående ny-, till- och ombyggnad	Kontot används för redovisning av utgifter som avser fleråriga investeringsprojekt. När investeringen är klar och tillgången tas i bruk flyttas redovisningen till rätt kontoklass

Maskiner och inventarier

Konto	Benämning	Beskrivning
121	Maskiner	På kontot redovisas anskaffningsvärdet för arbetsmaskiner och större specialverktyg, exempelvis väghyvlar, grävmaskiner, svetsaggregat, maskiner för kök och tvätt med mera
12176	Maskiner VA	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
122	Inventarier	Med inventarier avses icke fast utrustning annan än maskiner, exempelvis möbler och övrig lokalutrustning
12276	Inventarier VA	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
12277	Inventarier Avfall	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
124	Bilar och andra transportmedel	På konto redovisas anskaffningsvärdet för motordrivna fordon exempelvis personbilar, lastbilar, sopmaskiner
12476	Bilar och andra transportmedel, VA	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
12477	Bilar och andra transportmedel, Avfall	<i>Marks kommuns tillämpning utöver Kommun-Bas 21</i>
129	Övriga maskiner och inventarier	På detta konto redovisas andra maskiner och inventarier än de som omfattas av konto 121-128